Тема: Правила переоснащування машин

Для руху по автомобільних шляхах

Вступ .

Щодо безперешкодного руху сільськогосподарської техніки та використання поблискуючого маячка оранжевого кольору

На сьогоднішній день сільськогосподарські підприємства всіх форм власності потрапили у глухий кут через блокування Національною поліцією сільськогосподарських робіт у зв'язку з забороною руху по дорогах з твердим покриттям тракторам та комбайнам.

Поліціянти мотивують це тим, що їх ширина перевищує 2,6 м, а тому вони, згідно пункту 22.5 Правил дорожнього руху України (далі: ПДР) відносяться до великогабаритних.

Рух такого транспорту регулюється «Правилами проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами», затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2001 року № 30 (далі: Правила).

Процедура, яка розписана в Правилах є складною та взагалі не враховує особливості і специфіку проведення сільськогосподарських робіт, оскільки аграрій «прив'язаний» до погоди та циклу розвитку рослин. Вказані явища мають динамічний характер, що виключає можливість завчасного передбачення виїзду конкретної одиниці для проведення відповідних робіт.

Також надзвичайно важко спрогнозувати скерування конкретної одиниці техніки на поле коли їх кількість обраховується десятками і вихід з ладу одної автоматично призводить до підміни резервною.

Не можливо навіть уявити як відповідно до Правил оформити проїзд комбайну з одного населеного пункту в інший коли треба терміново отримати погодження від утримувачів доріг в кожному селі, окраїнами міста, по за ними в т.ч. якщо доводиться рухатись дорогами державного значення. Правила взагалі не містять терміни,

протягом яких власник чи утримувач доріг має надати погодження на проїзд.

Зміст і структура Правил справляє враження що про сільськогосподарську техніку взагалі забули коли їх приймали.

Реалії такі: всі комбайни в Україні, потужні трактори та енергонасичені причепні та навісні знаряддя мають ширину більш ніж 3 метри, а тому патрульна поліція відловлює механізаторів на дорогах та тотально застосовує санкції за статтею 132-1 КУпАП і блокує рух далі.

Останньою каплею терпіння стало прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю» від 11 вересня 2019 року
№ 54-IX яким введено нереальний розмір штрафу за вказані дії.

В той же час тиск на грунт сільськогосподарської техніки є значно нижчим ніж у вантажівок, а тому вести мову про руйнування дорожнього покриття взагалі є не логічним.

Крім того понад 95 відсотків пального, придбаного сільськогосподарськими підприємствами, в ціну якого закладено непрямий транспортний податок, спалюється на полях. Тобто кошти на утримання доріг утримуються, а руйнація дорожнього покриття не відбувається взагалі.

Окрім того наявне сучасне зовнішнє освітлення та засоби ідентифікації на техніці та сільськогосподарському обладнанні дозволяють ефективно та завчасно ідентифікувати їх на дорозі.

Одночасно вважаємо за необхідне дозволити вільне використання поблискуючих маячків оранжевого кольору, що дозволить вказаній техніці та автомобілям супроводу додатково убезпечити їх переміщення.

Навіть за Радянських часів працівнику ДАЇ заборонялось при посівній та збиранні врожаю в полі чинити перепони аграріям у русі.

Тому, з метою якнайшвидшого розв’язання даної нагальної проблеми просимо Вас ініціювати внесення наступних змін до вказаних нормативно-правових актів:
в пункті 1.1. Правил після першого речення додати «Дія правил не розповсюджується на рух сільськогосподарської техніки»;
в ПДР:
пункт 1.10 доповнити абзацом «сільськогосподарська техніка –

трактори, комбайни, самохідні машини і механізми призначені для виконання робіт по вирощуванню, збиранню, переробці та перевезенню сільськогосподарської продукції та виконання робіт з обробітку грунту»;
в підпункті «в» пункту 2.1. слова «а у разі встановлення проблискового маячка оранжевого кольору на великогабаритних та великовагових транспортних засобах - дозвіл, виданий уповноваженим підрозділом Національної поліції» замінити на «встановлення проблискового маячка оранжевого кольору на великогабаритних, великовагових транспортних засобах, сільськогосподарській техніці, та транспортних засобах, які їх супроводжують, здійснюється вільно і дозволів та погоджень не потребує»;
підпункт «а» пункту 27.2. виключити;
в пункті 32.2. слова «(крім встановлення проблискового маячка оранжевого кольору на великогабаритних та великовагових транспортних засобах)» замінити на «(встановлення проблискового маячка оранжевого кольору на великогабаритних, великовагових транспортних засобах, сільськогосподарській техніці та транспортних засобах, які їх супроводжують, здійснюється вільно і дозволів та погоджень не потребує)»;
в пункт 22.5 додати абзац «Дія цього пункту не розповсюджується на рух сільськогосподарської техніки».

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

20 лютого 1998 р.
за № 128/2568

Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
транспорту України
14.10.97 № 363

ПРАВИЛА
перевезень вантажів транспортом в Україні

2. Загальні відомості про вантажі

2.1. Вантажі, які подаються для перевезення, класифікуються за такими ознаками: вид продукції різних виробників, фізичний стан, наявність тари, спосіб вантаження і розвантаження, специфічні властивості, маса та габарити.

2.2. За видами продукції вантажі поділяються на:

- продукцію сільського господарства;

- продукцію лісової, деревообробної і целюлозно-паперової промисловості;

- руди металічні;

- продукцію паливно-енергетичної промисловості;

- мінеральну сировину, мінерально-будівельні матеріали та вироби;

- продукцію металургійної промисловості;

- продукцію хімічної промисловості;

- продукцію харчової, м'ясо-молочної та рибної промисловості;

- промислові товари народного споживання;

- продукцію машинобудування, приладобудування і металообробної промисловості;

- інші вантажі.

2.3. За фізичним станом вантажі можуть бути твердими, рідкими і газоподібними.

2.4. За наявністю тари вантажі підрозділяються на ті, для яких тара потрібна і для яких вона не потрібна.

2.5. За способом вантаження і розвантаження вантажі бувають: штучними, сипучими, навалочними і наливними.

2.6. Такі вантажі як швидкопсувні, небезпечні, антисанітарні та живі - мають свої специфічні властивості.

2.7. В залежності від маси, габаритів одного вантажного місця та специфіки вантажі підрозділяються на такі, перевезення яких здійснюється: за цими правилами і за спеціальними правилами (великовагові, великогабаритні, небезпечні).

За цими правилами здійснюються перевезення вантажів, маса і габарити яких в транспортному положенні разом з транспортним засобом не перевищують обмеження, що встановлені Правилами дорожнього руху України.

{Абзац другий пункту 2.7 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства інфраструктури № 983 від 05.12.2013}

3. Страхування вантажів

Замовник з метою відшкодування заподіяних йому збитків у разі повної або часткової втрати, ушкодження чи псування вантажу при перевезенні, внаслідок стихійного лиха тощо може застрахувати своє майно відповідно до Закону України "Про страхування".

5. Правила упакування вантажів

5.1. Упакування - це процес розміщення продукції в упаковці (тарі). Упаковка(тара) повинна відповідати державним стандартам.

5.2. До упаковки ставляться такі вимоги:

- вид упаковки має відповідати особливостям вантажу;

- упаковка має забезпечувати повне збереження вантажу під час його транспортування з урахуванням вантажно-розвантажувальних робіт;

- упаковка має відповідати кліматичним умовам;

- упаковка має відповідати вимогам митного режиму;

- упаковка може виконувати рекламні цілі.

5.3. При виборі упаковки потрібно враховувати спосіб, відстань і тривалість транспортування, можливість перевантаження вантажу в дорозі, температурний режим і вологість під час транспортування, пору року (погодні умови), сумісність з іншими вантажами тощо.

5.4. Характер упаковки повинен відповідати виду вантажу, вантажності автомобіля, профілю і стану дороги та іншим умовам.

5.5. Упаковка для перевезення вантажів, які вимагають охолодження чи інтенсивної вентиляції повітря, має бути з просвітами.

5.6. Упаковка для перевезення морожених вантажів має бути суцільною, без просвітів.

5.7. Бідони мають бути щільно закриті кришками з гумовою або паперовою прокладкою та опломбовані відправником. Не допускається приймання для перевезення бідонів, які мають течу.

5.8. Фрукти та овочі укладають в закриту упаковку щільно для виключення можливості їх переміщення.

5.9. Промислові товари для перевезення упаковують у тверду (дощані, фанерні ящики), напівтверду (пресовані кіпи із застосуванням дощечок і планок) і м'яку упаковку (пресовані кіпи без дощечок і планок, тюки, баули, тканинні мішки, рогожні мішки, рулони).

5.10. При упакуванні промислових товарів у тверду упаковку ящики мають бути обтягнутими по торцях металевою стрічкою, скріпленою "в замок".

5.11. При упакуванні в напівтверду упаковку кіпи треба покрити з усіх сторін одним шаром обгорткового паперу та одним шаром пакувальної тканини так, щоб повністю уберегти вміст кіпи від забруднення, псування, втрати зовнішнього вигляду та пом'ятості.

5.12. При м'якому упакуванні кіпу покривають двома шарами обгорткового паперу, одним шаром пакувальної тканини й обтягують металевою стрічкою з прокладкою під стрічку вздовж периметра кіпи картону завтовшки 3-4 мм і завширшки не менш як 60 мм.

5.13. При упакуванні в тюки тканину обгортають папером, пакувальною тканиною, зашивають уздовж одним швом, зашиваючи торці, та обтягують вірьовкою.

5.14. Бідони та барабани треба класти в міцні дерев'яні лати, бутлі - в лати чи корзини та ущільнювати деревною стружкою, банки й тюбики пакувати в картонні чи дерев'яні ящики.

6. Правила визначення маси вантажів

6.1. На упакованих та штучних неупакованих вантажах, крім тих, які перевозяться навалом, Замовник повинен зазначити масу брутто і нетто. На вантажах стандартної маси зазначати це не обов'язково.

6.2. Визначення маси вантажу провадиться технічними засобами Замовника.

6.3. При перевезенні вантажів у критих автомобілях і причепах, окремих секціях автомобілів, контейнерах і цистернах, опломбованих Замовником, визначення маси вантажу виконується Замовником.

6.4. При навантаженні вантажу здійснюється його зважування або рахування місць (чи штук). Вантаж приймається без перевірки маси, якщо він поданий для перевезення у спеціальних кузовах чи контейнерах при наявності на них пломб Замовника. Крім того, він може бути прийнятий за масою, яку оповістив Замовник.

6.5. Визначати масу чи кількість вантажу у вантажовідправника і вантажоодержувача потрібно однаковим способом. При прийманні вантажу для перевезення за масою треба зважити весь вантаж. Визначення загальної маси вантажу зважуванням окремих місць забороняється.

6.6. Масу насипних і навалочних вантажів, а також харчових наливних вантажів, які перевозять в автомобілях-цистернах, визначають, головним чином, автомобільними вагами.

6.7. Перед навантаженням хлібних вантажів, харчових наливних вантажів, картоплі та овочів перевіряється маса тари автомобіля.

6.8. Перед зважуванням автомобілів автомобільними вагами треба перевірити зазори між обв'язувальною рамою і платформою вагів; перевірити показання вагів без навантаження і за потреби відрегулювати їх. Слід оглянути автомобілі, які підлягають зважуванню, та прослідкувати за тим, щоб всі люди вийшли з кабіни та кузова.

6.9. Автомобілі подаються на ваги зі швидкістю не більше ніж 5 км/год, якщо інше не передбачене паспортними даними вагів. Зважування автомобільними вагами без зупинки автомобілів (на ходу) забороняється, крім випадків використання спеціально призначених для цього вагів. При установленні автомобілів на ваги треба слідкувати за тим, щоб задня вісь автомобіля знаходилась не ближче 300 мм від краю платформи. Автомобілі зважуються лише при зупиненому двигуні.

6.10. При зважуванні автопоїздів необхідно весь автопоїзд становити на ваги. Якщо розміри платформи не дозволяють установити весь автопоїзд, то автомобіль і причіп зважують окремо, при цьому треба прослідкувати за тим, щоб дишло автопричепа не торкалося землі.

6.11. При зважуванні громіздких та довгих вантажів слід наглядати за тим, щоб спадаючі кінці вантажів не торкалися нерухомих частин вагів (станини, колонки тощо) чи обв'язувальної рами.

8. Правила вантаження і розвантаження вантажів

8.1. Типи та кількість рухомого складу, потрібного для виконання перевезень вантажів, визначаються Перевізником залежно від обсягу і характеру перевезень.

8.2. Перевізник зобов'язаний забезпечувати своєчасну подачу справного рухомого складу, придатного для перевезення вантажів відповідно до заявки (разового замовлення) та такого, що відповідає санітарним нормам.

Подача непридатного для перевезень вантажів рухомого складу вважається такою, що не була здійснена.

8.3. При перевезеннях вантажів контроль за своєчасним прибуттям транспорту протягом дня, регулювання його розстановки, подачі під завантаження, використання транспорту, що звільнився, у зворотному напрямку, облік завантаження, часу прибуття та відправлення рухомого складу виконується Перевізником або Замовником залежно від прийнятої ними схеми перевезень.

8.4. Перед завантаженням автомобілів, причепів, напівпричепів з кузовом типу "фургон", автоцистерн і контейнерів Замовник повинен перевірити придатність рухомого складу та контейнерів для перевезення вантажу у комерційному відношенні.

Якщо виявлене пошкодження, яке може вплинути на цілість або якість вантажу при перевезенні, Замовник повинен відмовитися від вантаження в такий рухомий склад або контейнери, про що складається акт установленої форми (додаток 4).

8.5. У пунктах вантаження і розвантаження можуть застосовуватись такі види розстановки автомобілів при вантажно-розвантажувальних роботах:

а) бокова розстановка, коли вантаження або розвантаження виконується через бокові борти автомобілів;

б) торцева розстановка, коли вантаження або розвантаження виконується через задній борт автомобілів;

в) косокутна розстановка, коли навантаження або розвантаження виконується через боковий та задній борти автомобіля одночасно.

8.6. Вантаження, закріплення, укриття, ув'язка вантажу, а також розвантаження автомобіля, зняття кріплень і покриттів виконуються Замовником.

Відкриття та закриття люків автоцистерн, вмикання (вимикання) насосів (двигунів), маніпуляції зі шлангом, встановленим на автомобілі, виконує водій.

8.7. Перевізник може за погодженням із Замовником взяти на себе вантаження і розвантаження вантажів.

Участь водія у вантаженні або розвантаженні може мати місце тільки за його згодою. В цьому випадку водій при вантаженні приймає вантаж з борта автомобіля (біля дверей фургона), а при розвантаженні подає його на борт автомобіля (до дверей фургона).

8.8. У випадку, коли Перевізник за погодженням із Замовником бере на себе виконання вантажно-розвантажувальних робіт, він несе відповідальність за пошкодження вантажу під час вантаження та розвантаження.

8.9. Замовник зобов'язаний утримувати вантажно-розвантажувальні майданчики та під'їзні шляхи до них згідно з вимогами діючої нормативної документації щодо ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування.

8.10. Додаткове обладнання автомобілів для перевезення певного вантажу може виконуватись Замовником лише за погодженням з Перевізником.

8.11. При вантаженні-розвантаженні вантажів масою більш як 50 кг і при підніманні вантажів на висоту понад 2 м застосування засобів механізації обов'язкове.

8.12. Вантаж в автомобілях і причепах доцільно розміщувати згідно зі схемами, що наведені в додатку 5.

8.13. Якщо вантаження виконується навалом - вантаж не повинен здійматися над рівнем бортів кузова. В разі потреби основні борти слід наростити додатковими бортами, проте загальна висота транспортного засобу з вантажем не повинна перевищувати 4 м від поверхні дороги.

8.14. Навантажені предмети слід розміщувати і закріпляти так, щоб запобігти їх падінню, волочінню, травмуванню ними супровідних осіб чи створенню перешкод для руху.

8.15. Вантаж повинен бути належним чином закріплений засобами кріплення (ременями, ланцями, розтяжками, тросами, розпірними перекладинами, якірними рейками (балками), сітками тощо) відповідно до національних стандартів щодо правил безпечного закріплення вантажів і засобів кріплення. Кількість засобів кріплення вантажу повинна бути достатньою для здійснення його безпечного перевезення.

{Пункт 8.15 глави 8 в редакції Наказу Міністерства інфраструктури № 983 від 05.12.2013}

8.16. Ящики, бочки та інші штучні вантажі слід вантажити таким чином, щоб при різкому гальмуванні, рушанні та на крутих поворотах виключалася можливість зсуву, навалки на борти, потертості вантажу і тари; для цього між окремими місцями вантажу не дозволяється залишати проміжків або між ними треба вставляти дерев'яні прокладки та розпірки відповідної довжини та міцності.

8.17. Крихкі та ламкі вантажі (скляні, керамічні та чавунні вироби, алюмінієвий та емальований посуд і т.ін.) перекладають соломою, деревною стружкою або іншими матеріалами, які захищають від пошкоджень і бою.

8.18. Вантаження в автомобіль вантажних місць, на яких є спеціальне маркування: "Обережно", "Не кидати", "Скло", "Верх", "Не кантувати" і т.п., слід виконувати особливо обережно. Такі вантажні місця розміщують в кузові автомобіля так, щоб при розвантаженні ці написи було видно.

8.19. При вантаженні в один автомобіль важких і легких за масою вантажів важкі розміщують унизу, а легкі зверху.

Вантажі розміщують так, щоб вага вантажу рівномірно розподілялася між автомобілем і причепом.

8.20. Водій зобов'язаний перевірити відповідність кріплення і складання вантажу на рухомому складі умовам безпеки руху та забезпечення цілості рухомого складу, а також

сповістити Замовника про виявлені недоліки у кріпленні та складанні вантажу, які загрожують його збереженню.

8.21. Виходячи з вимог безпеки руху, водій зобов'язаний перевірити відповідність габаритів вантажу розмірам, що зазначені у Правилах дорожнього руху України.

8.22. Вантажовідправник на вимогу водія зобов'язаний усунути виявлені недоліки в укладанні вантажу.

8.23. Замовник зобов'язаний забезпечити контроль за дотриманням законодавства про охорону праці та норм по техніці безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт і несе повну відповідальність за всі наслідки невиконання ним цих законодавчих актів.

8.24. При виконанні вантажно-розвантажувальних робіт Перевізником обов'язки по забезпеченню контролю за дотриманням законодавства про охорону праці та норм по техніці безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт, а також відповідальність за наслідки невиконання встановлених вимог несе Перевізник.

8.25. Час прибуття автомобіля для завантаження встановлюється у пункті вантаження з моменту проставляння в товарно-транспортній накладній відмітки про фактичний час прибуття автомобіля для завантаження, а час прибуття автомобіля для розвантаження - з моменту пред'явлення водієм товарно-транспортної накладної в пункті розвантаження.

{Пункт 8.25 глави 8 в редакції Наказу Міністерства інфраструктури № 983 від 05.12.2013}

8.26. Вантаження і розвантаження вважаються закінченими після надання водієві належним чином оформлених товарно-транспортних накладних, оформлених у паперовій та/або електронній формі, на навантажений або вивантажений вантаж.

{Пункт 8.26 глави 8 в редакції Наказу Міністерства інфраструктури № 413 від 03.06.2019}

9. Правила пломбування вантажів

9.1. Пломбування вантажів проводиться Замовником з його ініціативи або на вимогу Перевізника.

9.2. Пломбуватися можуть завантажені спеціалізовані автомобілі та причепи (фургони, цистерни, рефрижератори), а також контейнери та окремі вантажні місця.

Про опломбування вантажу в товарно-транспортній накладній робиться відмітка із зазначенням змісту відтиску пломби.

9.3. Для забезпечення цілості вантажу, який доставляється за декількома адресами, в кузові типу "фургон" Перевізник може встановлювати перегородки, що розділяють кузов на секції, які пломбують окремо.

9.4. На пломбах повинні бути контрольні знаки Замовника.

9.5. Пломби слід навішувати таким чином, щоб виключалася можливість доступу до вантажу без їх знімання або порушення цілості.

9.6. Пломби навішуються:

а) у фургонів - на всіх дверях по одній пломбі;

б) у контейнерів - на дверях по одній пломбі;

в) у цистерн - на кришці люка та зливного отвору по одній пломбі, за винятком, коли правилами перевезень окремих видів наливних вантажів передбачений особливий порядок пломбування;

г) у вантажного місця - від однієї до чотирьох пломб в місцях, де стикуються обкантовувальні полоси або інші пакувальні матеріали.

9.7. Пломбування вантажу, вкритого брезентом, можна виконувати тільки у випадках, коли з'єднання його з кузовом забезпечує неможливість доступу до вантажів без пошкодження брезенту. Пломби навішуються на кінцях з'єднувального матеріалу в місцях стикування останнього з кузовом рухомого складу.

9.8. Способи навішування пломб наведені в додатку 6.

9.9. Водій, який виконує обов'язки експедитора, приймаючи вантаж в опломбованому автомобілі, напівпричепі, їх частинах або в контейнері, зобов'язаний переконатися в правильності навішування пломби, відсутності пошкоджень на ній та вільного пересування її вздовж пломбувального дроту, а також чіткості контрольних і літерних знаків на пломбі.

Якщо виникають сумніви, пов'язані з неправильністю пломбування, невиразністю відтисків знаків на пломбі або навіть незначним пересуванням пломби на пломбувальному дроті, вантаж для перевезення не приймається.

10. Правила приймання вантажів для перевезення

10.1. Перевізники приймають вантажі для перевезення на підставі укладених Договорів із Замовниками згідно з заявками (додаток 1) або за разовими договорами (додаток 2).

{Пункт 10.1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Мінтрансу № 90 від 23.03.98}

10.2. Заявка подається у вигляді та в строки, передбачені Договором. За погодженням сторін заявка може бути подана на один день, тиждень, декаду або місяць.

10.3. Разові договори повинні бути укладені в письмовій формі.

{Пункт 10.3 в редакції Наказу Мінтрансу № 90 від 23.03.98}

10.4. Вантаж, який був поданий Замовником у стані, що не відповідає правилам перевезень, і не був приведений у відповідний стан у строк, що забезпечує своєчасне відправлення, вважається неподаним, а перевезення таким, що не здійснилося з вини Замовника.

10.5. Місце фактичної здачі - приймання вантажу точно зазначається в Договорі з наступним уточненням у заявці.

10.6. Після укладення Договору або разового договору Перевізник має право відмовитись від приймання вантажу для перевезення, якщо Замовником не підготовлено вантаж чи необхідні товарно-транспортні документи або без попереднього узгодження з Перевізником змінені реквізити цих документів.

{Пункт 10.6 із змінами, внесеними згідно з Наказом Мінтрансу № 90 від 23.03.98}

10.7. Вантажі, які підлягають спеціальній охороні та супроводу за переліками, що затверджуються в установленому Законом України "Про транспорт" порядку, а також вантажі, що швидко псуються (стаття 14), приймаються для перевезення і супроводжуються представником Замовника.

10.8. У товарно-транспортній накладній зазначається прізвище, ім'я, по батькові представника Замовника та документ, згідно з яким він уповноважений супроводжувати вантаж.

10.9. При супроводженні вантажу представником Замовника на нього покладаються такі обов'язки: приймання вантажу від відправника, охорона, нагляд за кріпленням та укриттям вантажу й запобігання його псуванню і пошкодженню, а також здача вантажу в пункті призначення одержувачу. Експедитори в дорозі повинні суворо виконувати протипожежні правила, правила по охороні праці і техніці безпеки.

10.10. За домовленістю сторін водій може виконувати обов'язки супровідника вантажів (експедитора).

10.11. Замовник несе перед Перевізником відповідальність за пошкодження або знищення рухомого складу і пристроїв до нього з вини Замовника під час приймання вантажів для перевезення.

10.12. Здача Замовником і приймання Перевізником вантажів, що перевозяться навалом, наливом або в контейнерах, передбачають визначення та запис маси вантажу в товарно-транспортній накладній.

10.13. Тарні та штучні вантажі приймаються Перевізником із зазначенням в товарно-транспортній накладній маси вантажу та кількості вантажних місць. Маса тарних і штучних вантажів визначається Замовником перед поданням їх Перевізнику та зазначається на вантажних місцях. Порядок визначення ваги вантажів наведений у розділі 6 цих Правил.

Запис у товарно-транспортній накладній маси вантажу та способу її визначення виконується Замовником.

10.14. Вантажі, які мають марковану масу нетто або брутто, переважуванню не підлягають. Водій, який виконує обов'язки експедитора, при відсутності слідів пошкодження тари або упаковки приймає такий вантаж у Замовника відповідно до маси, зазначеної на маркуванні.

10.15. Перевізник може вимагати додаткової перевірки кількості вантажу.

10.16. Замовник відповідає за всі наслідки неправильного пакування вантажів (бій, поломка, деформація, теча тощо), а також застосування тари й упаковки, що не відповідають властивостям вантажу, його масі або встановленим стандартам і технічним умовам.

10.17. Умови приймання вантажів для перевезення, які не передбачені цим розділом Правил, визначаються правилами перевезень окремих видів вантажів.

11. Правила оформлення документів на перевезення

11.1. Основним документом на перевезення вантажів є товарно-транспортна накладна, форму якої наведено в додатку 7 до цих Правил.

Товарно-транспортну накладну суб’єкт господарювання може оформлювати без дотримання форми, наведеної в додатку 7 до цих Правил, за умови наявності в ній інформації про назву документа, дату і місце його складання, найменування (прізвище, ім’я, по батькові) Перевізника та/або експедитора, замовника, вантажовідправника, вантажоодержувача, найменування та кількість вантажу, його основні характеристики та ознаки, які дають можливість однозначно ідентифікувати цей вантаж, автомобіль (марка, модель, тип, реєстраційний номер), причіп/напівпричіп (марка, модель, тип, реєстраційний

номер), пункти навантаження та розвантаження із зазначенням повної адреси, посади, прізвища та підписів відповідальних осіб вантажовідправника, вантажоодержувача, водія та/або експедитора.

Оформлення товарно-транспортної накладної в електронній формі (далі - е-ТТН) здійснюється відповідно до абзацу четвертого цього пункту.

Е-ТТН підписується за допомогою електронного підпису (далі - ЕП) водія та/або експедитора, відповідальних осіб вантажовідправника, вантажоодержувача.

Створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, оброблення, використання, знищення е-ТТН здійснюється відповідно до Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні довірчі послуги».

Сторони можуть внести до товарно-транспортної накладної будь-яку іншу інформацію, яку вони вважають необхідною.

Залежно від виду вантажу та його специфічних властивостей до основних документів додаються інші (сертифікати, свідоцтва тощо), що визначається правилами перевезень зазначених вантажів, у паперовому та/або електронному вигляді.

У разі оформлення е-ТТН супровідні документи також додаються в електронній формі. У разі оформлення товарно-транспортної накладної у паперовій формі супровідні документи додаються в паперовій формі за підписом відповідальних осіб.

11.2. Оформлення перевезень вантажів товарно-транспортними накладними здійснюється незалежно від умов оплати за роботу автомобіля.

11.3. Товарно-транспортну накладну на перевезення вантажів автомобільним транспортом виписує Замовник (вантажовідправник) у трьох примірниках.

Замовник (вантажовідправник) засвідчує всі примірники товарно-транспортної накладної підписом.

Засоби, що використовуються для реєстрації та обробки даних е-ТТН, мають відповідати вимогам Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та забезпечувати захист інформації відповідно до Законів України «Про захист персональних даних», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

11.4. Після прийняття вантажу згідно з товарно-транспортною накладною водій (експедитор) підписує всі її примірники.

11.5. У разі використання товарно-транспортної накладної у паперовій формі перший примірник товарно-транспортної накладної залишається у Замовника (вантажовідправника), другий - водій (експедитор) передає вантажоодержувачу, третій примірник, засвідчений підписом вантажоодержувача, передається Перевізнику.

У разі використання е-ТТН Замовник (вантажовідправник) друкує, підписує і надає водію (експедитору Перевізника) в одному примірнику паперову копію е-ТТН, відповідно до вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» для пред'явлення особам, уповноваженим здійснювати контроль на автомобільному транспорті та у сфері безпеки дорожнього руху.

Водій (експедитор Перевізника) ставить свій підпис на паперовій копії е-ТТН про прийняття ним вантажу для перевезення.

11.6. У тих випадках, коли в товарно-транспортній накладній немає можливості зазначити всі найменування вантажу, підготовленого для перевезення, до такої накладної

Замовник додає документ довільної форми з обов'язковим зазначенням відомостей про вантаж (графи 1–10 товарно-транспортної накладної).

У таких випадках в товарно-транспортній накладній зазначається, що до неї додається як товарний розділ документ у паперовій або електронній формі, без якого товарно-транспортна накладна вважається недійсною і не може використовуватись для розрахунків із Замовником.

11.7. Час прибуття (вибуття) автомобіля для завантаження і розвантаження Замовник зобов'язаний зазначати відповідно до пунктів 8.25, 8.26 глави 8 цих Правил.

11.8. У разі перевантаження вантажу в процесі перевезення на інший автомобіль складається акт довільної форми в паперовій або електронній формі, в якому обов'язково зазначаються:

повне найменування, місцезнаходження (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання (для фізичних осіб - підприємців) власника транспортного засобу, який прийняв вантаж;

прізвище, ім'я, по батькові водія, який прийняв вантаж;

реєстраційний номер транспортного засобу Перевізника, який прийняв вантаж;

реєстраційний номер транспортного засобу Перевізника, який здав вантаж.

Акт складається у двох примірниках, які підписують представники (водії) обох Перевізників (по одному для кожного), проставляючи особисті підписи або ЕП.

{Глава 11 в редакції Наказу Міністерства інфраструктури № 413 від 03.06.2019}

12. Правила транспортування вантажів

12.1. При транспортуванні вантажів слід дотримувати вимог Правил дорожнього руху України.

12.2. Для перевезення специфічних (побутових, харчових, швидкопсувних тощо) вантажів необхідно надавати спеціалізований та відповідно обладнаний рухомий склад згідно з вимогами санітарних правил і нормативів.

12.3. Забороняється використання рухомого складу, призначеного для перевезення харчових продуктів, для перевезення інших вантажів.

Рухомий склад, що перевозить харчові продукти, повинен мати санітарний паспорт автомобіля та спеціальне маркування ("хліб", "молоко", "риба" тощо).

12.4. Водій (експедитор), зайнятий перевезенням харчових продуктів, повинен мати санітарну книжку з результатами медичного огляду.

12.5. Для транспортування вантаж треба рівномірно розміщувати в кузові таким чином, щоб не була порушена стійкість автомобіля і не утруднювалося керування ним. Вантаж не повинен зміщуватися під час руху, випадати з кузова, волочитися і створювати небезпеку для пішоходів та інших учасників дорожнього руху.

12.6. При транспортуванні вантаж не повинен обмежувати оглядовість водія, закривати зовнішні світлові прилади, світлоповертачі, номерні і розпізнавальні знаки, створювати шум, здіймати куряву та забруднювати проїзну частину.

13. Правила здачі вантажів

13.1. Перевізник здає вантажі у пункті призначення вантажоодержувачу згідно з товарно-транспортною накладною.

13.2. Здача вантажів вантажоодержувачу у пункті призначення по масі і кількості місць провадиться у порядку і способом, за якими вантажі були прийняті від вантажовідправника (зважуванням на вагах, обмірюванням, підрахунком місць та ін.).

13.3. Вантажі, які прибули у непошкоджених кузовах автомобілів (причепах, окремих секціях автомобіля, контейнерах і цистернах) та з непошкодженими пломбами вантажовідправника, видаються вантажоодержувачу без перевірки маси, стану вантажів і кількості вантажних місць.

13.4. У пунктах призначення вантажоодержувач має право при прийманні вантажів перевірити їх масу, кількість місць і стан у випадках:

а) прибуття вантажів у пошкоджених кузовах автомобілів (причепах, окремих секціях автомобіля, контейнерах і цистернах) або з пошкодженими пломбами вантажовідправника;

б) прибуття швидкопсувних вантажів з порушенням терміну доставки або з порушенням встановленого цими Правилами температурного режиму при перевезенні.

13.5. При визначенні кількості вантажу за допомогою зважування Перевізник не несе матеріальної відповідальності у випадках розходження між масою вантажу, що зазначена у товарно-транспортних документах, і фактичною масою вантажу, якщо різниця маси не перевищує:

а) відповідних нормативів природних втрат маси вантажу, визначених відповідно до чинного законодавства;

б) технічних норм точності вагів.

13.6. В разі, якщо при виявленні недостачі, ушкодження або зіпсування вантажів, Перевізник і вантажовідправник або вантажоодержувач не дійшли згоди у визначенні їх причин і суми, на яку зменшилась вартість вантажу, на вимогу Перевізника, вантажовідправника чи вантажоодержувача проводиться експертиза в бюро товарних експертиз або іншими компетентними організаціями чи фізичними особами.

{Пункт 13.6 в редакції Наказу Мінтрансу № 90 від 23.03.98}

13.7. Експертиза проводиться у присутності представників Перевізника і Замовника. Результати експертизи оформляються актом. Акт експертизи підписується експертами й особами, які були присутні при проведенні експертизи.

13.8. Витрати по експертизі (винагорода експерту, вартість його проїзду в належних випадках від місця роботи або проживання до місця видачі вантажу і назад та ін.) оплачуються Перевізником або Замовником залежно від того, хто проявив ініціативу по виклику експерта. В подальшому витрати по проведенню експертизи відносяться на сторону, яка буде у встановленому порядку визнана винною в недостачі, ушкодженні або зіпсутті вантажу.

13.9. Після вивантаження вантажу автомобілі і контейнери мають бути очищені вантажоодержувачем від залишків вантажу, а після перевезення тварин, птиці, сирих тваринних продуктів і швидкопсувних вантажів вантажоодержувач повинен промити рухомий склад і в разі потреби - провести його дезінфекцію. Після вивантаження інших вантажів промивка та дезінфекція рухомого складу провадиться вантажоодержувачем відповідно до вимог державних санітарних правил.

13.10. За взаємною угодою (Договором) з Замовником Перевізник може взяти на себе очищення забрудненої вантажної платформи (кузова) автомобіля з відповідною оплатою послуг.

13.11. Якщо вантажоодержувач не може прийняти вантаж від Перевізника, інший пункт призначення та умови доставки вантажу визначаються за погодженням з вантажовідправником.

13.12. Якщо Перевізник не одержав від вантажовідправника відомостей про зміну пункту призначення вантажу або не згоден з новими умовами доставки вантажу, він зобов'язаний повернути вантаж вантажовідправнику. Вартість перевезення вантажу при його поверненні сплачує Замовник.